

Sermaye Artırımında İndirim hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	31435689-125[E.536995-E.127474-E.546138]-E.46196
Tarih	16.06.2020

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Konya Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 31435689-125[E.536995-E.127474-E.546138]-E.46196

16.06.2020

Konu : Sermaye Artırımında İndirim

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; Şirketinizin ... tarihinde boya imalatı ile iştigal etmek üzere kurulduğu, boya imalatının yapılacağı imalathanenin inşaatı ve makine teçhizat alımlarında kullanılmak üzere şirketinizin ... tarihinde yatırım teşvik belgesi aldığı ve 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "Sermaye artırımında indirim" başlıklı maddesinden yararlanmak istediği ancak ilgili dönem gelir tablosunda 646-Kambiyo Karı hesabında yer alan tutarın pasif gelir olarak mı yoksa aktif gelir olarak mı dikkate alınacağı, 646-Kambiyo Karı hesabı içinde; şirketin esas faaliyeti için sürdürmüş olduğu boya imalathanesinin inşaatı sırasında şirket ortağının taahhüt etmiş olduğu sermaye borcunun bir kısmının döviz olarak ödenmesi ve imalathanenin trafosu ile ilgili olarak bankadan alınmış teminat mektubu için banka tarafından bloke edilen döviz tutarı ile şirketin imalathane inşaatı sırasında tedarikçilerine ödeme yapmak için firmanın sahibi bulunduğu Türk lirası tutarının farklı tarihlerde döviz tutarına dönüştürülmesi

sırasında oluşan kur farklarının yer aldığı belirtilerek, bu kur farklarının anılan Tebliğin 10.6.4.2.1. bölümünde belirtilen oran kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Diğer indirimler" başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından sırasıyla yapılacak indirimler sayılmış, bu fıkranın (ı) bendinde;

"Finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak üzere sermaye şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanılan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı" dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'si.

Bu indirimden, sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği hesap döneminden itibaren başlamak üzere izleyen her bir dönem için ayrı ayrı yararlanılır. Sonraki dönemlerde sermaye azaltımı yapılması hâlinde azaltılan sermaye tutarı indirim hesaplamasında dikkate alınmaz.

Bu bent hükümlerine göre hesaplanacak indirim tutarı, nakdi sermayenin ödendiği ay kesri tam ay sayılmak suretiyle hesap döneminin kalan ay süresi kadar hesaplanır. Matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutarlar, sonraki hesap dönemlerine devreder. Bu bendin uygulanmasında sermaye şirketlerine nakit dışındaki varlık devirlerinden kaynaklananlar dâhil olmak üzere, sermaye şirketlerinin birleşme, devir ve bölünme işlemlerine taraf olmalarından veya bilançoda yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden kaynaklanan ya da ortaklar veya bu Kanunun 12 nci maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımları, indirim hesaplamasında dikkate alınmaz.

Bu bentte yer alan oranı, şirketlerin aktif büyüklükleri, ortaklarının hukuki niteliği, çalışan personel sayıları ve yıllık net satış hasılatlarına göre veya sermayenin kullanıldığı yatırımdan elde edilen gelirlerin kurumun esas faaliyeti kapsamında olmayan faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşmasına göre ya da sermayenin kullanıldığı yatırımların teşvik belgeli olup olmadığına veyahut makine ve teçhizat veya arsa ve arazi yatırımları için sermayenin kullanıldığı alanlar itibarıyla ya da bölgeler, sektörler ve iş kolları itibarıyla ayrı ayrı sınıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya; halka açık sermaye şirketleri için halka açıklık oranına göre %150'ye kadar

farklı uygulamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

..."

hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı konuyla ilgili olarak 30.06.2015 tarihli ve 29402 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2015/7910 sayılı Kararname eki Kararın 1 inci maddesinde ise;

"...

(3) 5520 sayılı Kanunun 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uyarınca uygulanacak indirim oranı;

a) Gelirlerinin %25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kar payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için %0,

..."

hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 03.04.2007 tarihli ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "10.6.1. İndirimin kapsamı" başlıklı bölümünde;

"Sermaye şirketlerinin sermaye yapılarının güçlendirilmesi amacıyla getirilen bu düzenleme uyarınca indirim konusu edilecek tutarın hesaplanmasında, 1/7/2015 tarihinden itibaren ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya bu tarihten itibaren yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden, ilgili hesap döneminin sonuna kadar Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükmüne göre hesaplanacak tutar dikkate alınacaktır.

...

İndirime konu edilecek tutarın hesaplanmasında; mevcut sermaye şirketlerinde ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları, yeni kurulan sermaye şirketlerinde ise ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı dikkate alınacak olup sermayenin nakit olarak karşılanmayan kısmı için indirim uygulamasından yararlanılamayacağı tabiidir."

ifadesi ile aynı Tebliğin "10.6.4.2. İndirim uygulamasına ilişkin sınırlamalar" başlıklı bölümünde;

"2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının birinci maddesinin üçüncü fıkrasında indirim uygulamasında dikkate alınmak üzere farklı indirim oranları belirlenmiştir.

10.6.4.2.1.Gelirlerinin %25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticarî, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır.

Örnek:(H) A.Ş.29/7/2015 tarihinde 10.000.000 TL nakdi sermaye artırım kararı almış ve bu karar 14/8/2015 tarihinde ticaret siciline tescil ettirilmiştir. Ancak, (H) A.Ş.'nin 2015 hesap dönemine ait gelir tablosundan, gelirlerinin %55'inin şirketin bankalarda yer alan vadeli mevduat hesaplarına işleyen faiz gelirleri ile iştiraklerden elde edilen kar payları toplamından oluştuğu görülmektedir.

Buna göre, (H) A.Ş.'nin gelirlerinin %25'inden fazlası pasif nitelikli gelirlerden oluştuğu için nakdi sermaye artışı nedeniyle indirilebilecek tutarın hesaplanmasında 2015 hesap dönemi için dikkate alınacak indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır."

şeklindeki açıklamalara yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; şirket ortağınızın sermaye taahhüdünü yerine getirmesinden ve banka tarafından bloke edilen dövizin değerlemesinden ortaya çıkan ve esas faaliyet konunuzla ilgili olmayan kur farkı gelirlerinizin; Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uygulaması açısından pasif nitelikli gelir olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026